

Medžiai rūke

Sofija klaidžiojo po rūką. Ilgiausios smilgos siekė pečius, o kažkokios lipnios žolės vijosi aplink kojas, braižė jas, trukdė šokinėti nuo vieno kupsto ant kito. Mergaitė norėjo išvengti murzinų balucių, kuriose knibždėjo kumščio didumo buožgalviai – apvalūs lyg kamuoliukai, su keistomis uodegomis ir išsprogusiomis akimis. Užminti jie bjauriai cypé, lyg tamsoje būtum užlipęs ant guminės maudynių antelės.

Rūke Sofija buvo ne viena, kažkas taip pat bandė išvengti buožgalvių, ir tam kažkam tai daryti sekėsi dar prasčiau nei jai.

Tirštame rūke šokinėjant nuo vieno kupsto ant kito, reikėjo saugotis medžių. Jie išnirdavo it baltos sienos taip netikėtai, kad, laiku nepastebėjės, galėjai kaip reikiant prisiploti. Kuo toliau, tuo medžių išnirdavo daugiau, jie buvo vis stambesni ir šakotesni. Vis dėlto vieno medžio Sofijai išvengti nepavyko. Ji net sapnuodama juto, kad skauda nubrozdintą kaktą.

Kai Sofija pramerkė akis, kažkokia keista būtybė lazdele su tarškančiu bumbulu baksnojo jai į galvą.

– Kuti kuti, mergaičiuke, atsimerk, atsimerk, gražuolyte. Nuo ilgo miegelio gali sukristi skruosteliai. Štai taip, vaikutukai. Nagi, budinkis, budinkis!

– Kvapū baba, a tik nebūsi per stiprė smarvę paleidusi? O ras vaikulielas užmirš vakščiuotę, vo ne tik iš kor atėjės, kū tada darysem?

– Tu tik nesijaudink, gerbiamoji, viskas savo laiku ir su saiku. Kas galėjo pagalvoti, kad tie miesto žmonių vaikai tokie lepūs. Gal ir kiek per smarkiai pūstelėjome, betgi tiek suspėti turėjome...

– Ššš... jokių paslapčių, mergiotė jau bunda. Jei berniokas jau prabudeš, tai ir mergiotė atsibus. Mažesniems reikia mažiau smo-
go, bet kadangi buvo dviese, tai reikėjo stipresnio...

Staiga Sofija prisiminė, kas klaidžiojo rūke kartu su ja! Martynas! Visas kūnas buvo sunkus, kaip švininis, skaudėjo kaktą, svaigo galva. Ji pabandė atsikelti ar bent jau atsisėsti, bet pavyko tik vos vos pakelti galvą. Tačiau ir to užteko, kad galėtų apsižvalgyti aplink. Sofi tikrai buvo ne SAVO namuose, nors tai, ką matė, ir buvo panašu į kambarį. Ji gulėjo nedidelėje lovelėje, šalia buvo mažas stalas su keturiomis medinėmis kédėmis, visas kambarys buvo nukabinėtas sausų žolynų puokštėmis.

Palinkusios prie jos stovėjo keturios būtybės, visos apželusios plaukais, riestomis nosimis ir gauruotomis galvomis. Sofijai jos pasirodė matytos. Taip! Jos buvo panašios į Sofijos draugą Pasaibą, tik daug senesnės, susiraukšlėjusios, o kai kurios ir žilos.

– Pasaiba?.. Ar čia tu? – paklausė nedrąsiai, bandydamas geriau išižiūrėti į keistų žmogystų akis ir surasti gerai pažįstamas.

Visų akys buvo vienodai žalios.

– Sakyk, ar tu pasenai?

Staiga visos keturios žmogystos ėmė kartu smagiai kikenti.

– O brangioji, mes VISOS esame pasaibos. Tu tikriausiai mano anūkėlio dairaisi? Nesikelk, aš tuoj ji pakviesiu, – pasisiūlė būtybė garbanotais plaukais.

Ji nuskubėjo prie durų ir medine kuokele trinktelėjo per ten kabantį dubenėlį. Neilgai trukus pro duris įvirto išsišiepęs Sofijai pažįstamas padaras, nešinas didžiule pūkų pagalve ir raudonu puodeliu.

– Stai plasom, melgiote, – minksta pagalvėlė il aviecių sunkelė. Nuo Visazinės, labai galdi, – pasakė Pasaiba ir kartu su senolémis padėjo mergaitei atsisėsti. – Al Sofiotė jau susipazino su Pasaibos močiutėmis?

– Ir kokios gi mes nemandagios, mergyte, neprisistatėme. Esame šio mielo šveplo žirniuko močiutės, – pirma sukruto senutė, pakvietusi Pasaibą. – Mano vardas – Odora. Mane dažnai vadina kvapą baba, mat aš kartais sumaišau kokį kvapą, smogą ar smirduką, kam ko reikiā. Šalia manės – Agromija, ji mégsta kapstytis darže. Močiutė su lazdele – mano sesuo Skabijoza, bet niekas jos taip nevadina. Dažniausiai ją kviečia Įkyrélės vardu. Bet ji ne įkyri, o tiesiog labai labai rūpestinga. Ir pati greitai tuo įsitikinsi. O štai šita, su akinukais, – Dormėja, dar vadinama sapnų baba, nes ji užrašinėja ir aiškina sapnus.

– Jūs visos... pasaibos?.. Kaip taip gali būti? Aš maniau, kad Pasaiba – tai vardas. O tai kaip vadinas mano Pasaiba, na, žinote, tas, kuris gyveno mano namuose? – sutrikusi paklausė Sofija.

Mergaitė prisiminė, kad Pasaiba buvo pasakojęs apie keturias savo močiutes, bet ji tuo nepatikėjo. Padaras žaliomis akimis buvo ne tik didelis smaližius, bet ir ne mažesnis melagėlis.

– Sofiotė gali Pasaibą il toliau vadinti tiesiog Pasaiba. Simtas piktų bobucių, tu tik pamąstyk, melgiote: jei visi cia gyvenantys pasaibos tuli valdukus, tai nė vieno niekas tiklai nekviecia Pasaiba! Gudlu, al ne? – aiškinė Sofijai žmogysta.

– Mano mažasis žirniukas, ir kaip jis nemégsta savo varduko! Niekada niekam neprisistatinėja juo. Sakyk, mergaičiuke, ar tau patogu? – prikišusi nosi prie Sofijos paklausė močiutė Įkyrélė. – Gal dar vieną pagalvėlę?

– Visai nieko, ačiū, – atsakė Sofija. – Pasaiba, tu VISĄ laiką turėjai vardą ir man jo nesakei, tai mažų mažiausiai nesąžininga!

– Sofiotei gal il nesąžininga, o pasaiboms dal il kaip sązininga. Né vienas pasaiba zmogénams savo valduko nesako. Il kamgi to valduko jiems leikia?

– Leiskėt, aš mergele vėskou laba aiške papasakuosiu. Veiziek, mažulieli, ka kuoki gyvastis tava daržė nugrauž kopūstus ir tu nemata jokių piedsakų, ta ir nežina, kas tava daržuvės patvarkė: a ožka, a kuoks gliaums. Tik žina, kad ons baise miegst kopūstus. Pyksti, bet surastė ano negali. Bo jei žēnuotum, ka ton padarė kuoks jouds arklys, tai vėsumet ir ieškuotum joudų arklių.

– Sakykite, o kodėl blogai ieškoti nusikaltėlių? Tu, kurie tavo kopūstus sugraužia? – bandė suprasti Sofija.

– A va kas yr bluoga – je jau ieškuotum, tai ir surastum. Bet tada dėl vėina arkli ni vėins negalietom rame nu dūšės kopūstų užgraužt, ni rame gyvent.

– Supratau, vardų nesakot, kad niekas jūsų nesurastų. Bet kad jau esu jūsų namuose, tai galiu ir vardus sužinoti, teisingai? Tiesa, o kaip aš čia patekau? Nieko neprisimenu...

– Na, neprisimeni, tai neprisimeni, tokia čia ir bėda, brangioji, – sukruto kvapą baba Odora. – Man reikia patikrinti, ar neprišvilo levandų ištrauka. O tau, Agromija, būtų gerai užmesti akį į savo kopūstus. Pastarosiomis dienomis mačiau keletą gliaumų šlaistantis aplink tvorą.

– A savo reikalų netori? Bén kuojuom pri žemės priauga? – Dormėjos paklausė Agromija, mat ši kažko užsisvajojusi žiūrėjo pro langą ir niekur neskubėjo.

Nesulaukusi atsakymo, ji čiupo senutę už rankos ir išsitempė iš trobelės.

– O man reikia... man... mergaičiukei dar aviečių sunkelės reikia atnešti! Va, ko man reikia! Gal ir atmintėlė sugrįš, – muisčesi įkyrėlė. – Sakyk, ar ne per šaltas skystimėlis buvo? Gal pašildyti?

– Pats tas! – lyg susitarę kartu sušuko Pasaiba ir Sofija. Mergaitė jau suprato, kodėl močiutės Skabijozos niekas nevadina tikru vardu.

Visos keturios močiutės iškurnėjo laukan.

– Pasaiba, gal gali man paaiškinti, kaip aš čia atsiradau? Ir kur yra Martynas? Sapnavau, kad mes kartu rūke klaidžiojom. Ar tai buvo tik sapnas? Nieko neprisimenu...

– Sofiotė nolėjo pamatyti, kaip Pasaibos mociutės gyvena. Pasaiba pasakojo, bet Sofiotė netikėjo. O dabal dal il kaip patikės!

– O kaip tévai? Ar mūsų nepasiges?

– Nebijok, melgiote, jie tiklai dabal tavęs nepasiges.

Sofija kurį laiką tyliai mąstė, bandydama geriau susigaudyti ar tiesiog prisiminti. Bet galva gerai nedarė nei vieno, nei kito. Galų gale mergaitė paklausė:

– Pasaiba, o koks tavo tikras vardas? Norėčiau žinoti.

– Nekoks tas valdukas, – nuleido galvą Pasaiba. – Visai nekoks...

– Gal man bent į ausj galėtum pasakyti? – paklausė Sofija ir atkišo žmogystai ausj.

Pasaiba palinko ir tyliai jai pašnabždėjo.

– Gerai, sutinku! Vadinsiu tave tiesiog Pasaiba! Ir niekada nesikreipsiu tikru vardu, tinkā!

– Tinka! Kaip blynai su uogiene, melgiote, tinka! – apsidžiaugė Pasaiba ir meiliai apkabino Sofi.